

JAK ZACHÁZET S HOTOVÝMI KRESBAMI

Signování

Dokončené kresby signujeme, označujeme svým podpisem, iniciálou nebo značkou, která prokazuje autorství. Ani umístění podpisu by nemělo být jen věcí libovůle. Pro podpis hledáme na kresbě kompozičně vhodné místo, a ne jakoukoliv plošku. Podpis, datum a vročení kresby nebo některé poznámky, které k ní přičiníme (u černobílé kresby například písemný záznam o barevnosti), to vše podléhá určitým zákonům, kterým porozumíme citem.

Existuje nepochybně jistý vnitřní vztah mezi písmem a kresbou. Všimněme si, že se mnohdy beze zbytku tyto dvě kategorie doplňují. Vždyť obrázkové nebo čínské kaligrafické písmo je vlastně kresbou a naopak některé kresby, zredukováné na svou podstatu, se stávají jakýmsi písemným záznamem.

V rámci této stručné poznámky chceme upozornit pouze na to, aby se jakékoliv zápisy, tudíž i signatura a datum, včleňovaly do kresby s citem a kompozičním odhadem, aby se pamatovalo na to, že i podpis kresbu nějak dotváří a uzavírá. Označit kresbu datem je navíc dosti důležité z registračních důvodů; kdykoli v budoucnu pak budeme vědět, kdy a jakým způsobem jsme pracovali. Akvarel a kvaš je zvykem signovat tužkou.

Uložení kreseb

Kresby ukládáme nejlépe do velkých krabic nebo zvláštních plochých zásuvek, kam se nepráší. Akvarely instalované chráníme sklem nebo ukládáme obdobně jako ostatní kresby. Vzhledem k tomu, že je akvarel citlivý na světlo, nemá ani dlouho viset na zdi. Uchováváme je tedy zapaspartované a proložené hedvábným papírem v lepenkových krabicích s těsným víkem; seznam všech listů uložených v krabici lze nalepit na dno víka. Takto lze uchovávat ostatně vlastně všechny kresby. V případě kvaše doporučujeme použít k proložení jednotlivých listů místo hedvábného papíru hladkou průhlednou fólii; povrch kvaše je totiž dokonce citlivější na oděr než povrch akvarelu.

Desky, do nichž je možné rovněž kresby (eventuálně akvarely či kvaše) uschovat, nejsou tak vhodné jako krabice. Kresby, které chceme mít na očích, zavěsíme někde na zdi zapaspartované, chráněné sklem a případně zarámované. Vystavovat kresby trvalému účinku světla se však nedoporučuje; jak papír, tak i většina tint a akvarelů podléhají silně účinku ultrafialových paprsků. Změny, které pak nastanou, se již prakticky nikdy nedají napravit a kresba je předurčena k zániku. To je také důvod, proč v žádné světové sbírce nenajdeme trvalou instalaci kreseb. V poslední době se objevila chemicky upravená skla, která mají pohlcovat většinu ultrafialových paprsků. Jejich účinnost však není dosud dostatečně vyzkoušena. Proto kresby visící na zdi čas od času vyměňujeme. V některých galeriích chrání instalované klasické a vzácné kresby před zhoubnými účinky světla záclonkami.

Pasparty

Rámování kreseb

Jako pasparty doporučujeme jednoduché, přeložené dvojlisty, kde na svrchní straně je výřez o něco menší než formát kresby. K paspartování užijeme tužších kartónů, chromopapírů apod. Rozhodující by měla být barva pasparty. Většinou paspartujeme do bílých nebo světlých paspart. Za určitých okolností lze však uvažovat i o paspartách barevných; zajímavě vypadají například černé.

Výřez si stanovíme tak, že na rubu přední strany v průřezu dvou diagonál najdeme geometrický střed, spustíme kolmici, od ní do stran naměříme a naznačíme polovinu potřebné šíře výřezu. Tak máme výřez na střed umístěn nejrychleji. Dolní okraj pasparty musí být širší než horní, jinak dochází k optickému klamu; zdá se nám, že se kresba propadá dolů. Dolní okraj vyměřujeme asi o jednu pětinu širší než horní. Je to samozřejmě opět otázka citlivosti oka i názoru.

Výřez vykrajujeme knihařským nožem, skalpelem nebo silnější čepelkou. Řezeme podle pravítka s kovovou vložkou nebo podle kovové lišty vždy tak, že pravítko přikládáme k výřezu zvenku, aby nůž nezajel do pasparty.

Chceme-li, aby měl výřez kulaté rohy, lehce si je na rubu pasparty zakreslíme tužkou. Řezat podle pravítka přestaneme tam, kde se roh začíná zakulacovat a řez dokončíme z volné ruky.

Kresbu můžeme také prostě vložit mezi dvě skla, která sepneme ocelovými svorkami. Takovou kresbu nepaspartujeme, ponecháme případně i nepravidelné kraje. To především u těch ručních papírů, kde nepravidelný okraj charakterizuje jejich povahu. Ty adjustujeme na paspartovací kartón, aby nepravidelnost i okraje zůstaly viditelné.

Je velmi individuální. Záleží především na kresbě samé, ale do jisté míry také na interiéru, kam je určena. Upozorňujeme snad jen na to, že kresbám většinou vůbec nesluší bohaté a hluboké rámy. Známé a osvědčené rámy na kresby jsou ty, jež byly vyrobeny z úzkých lišt, pozlacených plátkovým zlatem, eventuálně se zakulacenými rohy. Působí noblesně a dokonale neutrálně. Doporučit lze také rámy o takzvaném holandském čili obráceném profilu. To jsou rámy, které dosahují nejvyššího bodu v blízkosti kresby a směrem ke stěně ustupují dozadu.

Obecně lze říci, že také rámování podléhá módě. My bychom se měli snažit, aby rám nepotlačil výraz kresby a byl v souladu jak s ní, tak s prostředím, ve kterém visí. Soulad rámu s kresbou by však měl být prvotní. Je známo, že řada výtvarníků domýšlela své dílo až po volbu rámu, který považovali za nedílnou součást celku. Jsou i případy, kdy rám inspiroval vznik díla, které bylo pro něj určeno. To ovšem platí spíše pro malbu než kresbu, neboť již na začátku jsme si řekli, že kresba bývá jakýmsi privatissimem, poutavým právě svou volností. A tu právě rám vždy trochu svazuje. A ještě jedna zkušenost. Spíše velice malá a subtilní kresba v patřičné paspartě snese nápadný a bohatý rám než naopak. Lze uvažovat i o barevných nebo kovových rámech, uveďme zejména eloxované kovové lišty nevelkého průměru, ale značné šíře. Působí velmi vhodně v současném interiéru.

